

10 Ιουνίου, 1991

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

FAIRWAYS NICOSIA LIMITED,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΔΙΑ ΤΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ, ΜΕΣΩ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 481/87).

- Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1967 (Ν. 82/67) — Οι διατάξεις του Νόμου για δήμευση αντικειμένων από το Δικαστήριο δεν αφορούν ποινική διαδικασία αλλά διοικητικό μέτρο και ως εκ τούτου η δήμευση δεν αποτελεί ποινή ώστε να έχει εφαρμογή το άρθρο 12.3 του Συντάγματος — Οι διατάξεις του Νόμου που παρέχουν το δικαίωμα στον Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων να συμβιβάζει τις υποθέσεις (άρθρο 178) δεν αφορούν σε εκτελεστική λειτουργία η οποία να εμπίπτει εντός της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας. 5
- Διοικητική Πράξη — Αιτιολογία — Εσφαλμένη νομική αιτιολόγηση μιας διοικητικής πράξης δεν οδηγεί σε ακύρωσή της αν υποστηρίζεται από άλλη νομική διάταξη. 10
- Συνταγματικότητα Νόμου — Προσφυγή βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος — Το Δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται θεμάτων αντισυνταγματικότητας αν το θέμα δεν είναι απόλυτα απαραίτητο να αποφασιστεί για την έκβαση της υπόθεσης. 15
- Οι αιτητές προσέβαλαν με την προσφυγή τους την απόφαση του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων να κατάσχει το όχημά τους και να τους επιβάλει πρόστιμο £5,000 αντί της λήψης δικαστικών μέτρων.
- Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 20

(1) Έστω και αν η νομική αιτιολόγηση μιας διοικητικής πράξης είναι εσφαλμένη, αυτό δεν οδηγεί στην ακύρωσή της, νοουμένου

ότι η πράξη ή απόφαση υποστηρίζεται από άλλη διάταξη.

5 Η διαδικασία δήμευσης που προβλέπει το άρθρο 6 του Δεύτερου Πίνακα του Νόμου 82/67 δεν είναι ποινικής φύσης, και κατ' επέκταση η κατάσχεση δεν αποτελεί ποινή, αλλά είναι διοικητικό μέτρο το οποίο προσβάλλεται με προσφυγή βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος.

10 (3) Πρέπει να γίνει διαφοροποίηση μεταξύ της κατάσχεσης που επιβάλλεται σαν ποινή κατόπιν καταδίκης από το Ποινικό Δικαστήριο και της κατάσχεσης που προνοείται στην τελωνειακή νομοθεσία. Στην προκειμένη περίπτωση το άρθρο 12.3 του Συντάγματος δεν έχει εφαρμογή γιατί η παρούσα διαδικασία αποτελεί διοικητικό μέτρο.

15 (α) Η εξουσία του Διευθυντή να συμβιβάζει αδικήματα, σύμφωνα με το άρθρο 178 του Νόμου και η οποία ασκείται αντί δικαστικών μέτρων δεν αποτελεί άσκηση εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας και επομένως δεν εμπίπτει εντός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου αυτού.

20 (β) Όσον αφορά το θέμα της αντισυνταγματικότητας των προνοιών του Νόμου 82/67 που αφορούν στη δήμευση, το Δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται θεμάτων αντισυνταγματικότητας αν το θέμα δεν είναι απόλυτα απαραίτητο να αποφασιστεί για την έκβαση της υπόθεσης.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

25 *Constantinou v. The Republic (1985) 3 C.L.R. 1142·*

Istambouli Bros. v. Director Department of Customs and Excise (1986) 1 C.L.R. 465·

Herodotou v. The Republic (1987) 3 C.L.R. 874·

30 *The Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides (1966) 3 C.L.R. 640.*

Προσφυγή.

35 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων με την οποία κατέσχε το όχημα των αιτητών και με την οποία επέβαλε στους αιτητές πρόστιμο εκ £5,000 αντί της λήψεως δικαστικών μέτρων εναντίον τους.

Κ. Ερωτοκρίτου, για τους αιτητές.

Στ. Θεοδούλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α' , για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Δημητριάδης ανάγνωση την ακόλουθη απόφαση. 5

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ: Με την προσφυγή αυτή οι αιτητές ζητούν τα ακόλουθα:

"(α) Δήλωσιν του Δικαστηρίου ότι η απόφασις και/ή πράξις του Διευθυντού του Τμήματος Τελωνείων ημερομηνίας 23.3.87 διά της οποίας κατέσχε το όχημα υπ. αρ. πλαισίου SCAZS0003HCHZ0818 είναι άκυρη και/ή παράνομη και/ή ελήφθη κατά παράβασιν του Νόμου και/ή του Συντάγματος και/ή το εν λόγω όχημα δεν υπόκειται εις κατάσχεσιν και/ή δήμευσιν. 10 15

(β) Δήλωσιν του Δικαστηρίου ότι η απόφασις του Διευθυντού του Τμήματος Τελωνείων ημερομηνίας 13.4.87 διά της οποίας επέβαλε πρόστιμο εκ ΛΚ5000.00 και/ή εξήτησε και/ή εδήλωσε όπως αντί της λήψεως δικαστικών μέτρων εναντίον των Αιτητών εν σχέσει με το ως άνω όχημα όπως ούτοι πληρώσουν το ποσό των ΛΚ5000.00 είναι άκυρη και/ή παράνομη και/ή ελήφθη κατά παράβασιν του Νόμου και/ή του Συντάγματος." 20

Οι αιτητές είναι οι αποκλειστικοί αντιπρόσωποι στην Κύπρο της εταιρείας ROLLS ROYCE MOTORS INTERNATIONAL SA, κατασκευαστών των αυτοκινήτων Rolls Royce. 25

Κατά ή περί την 16 Μαρτίου, 1987, οι αιτητές εισήξαν το επίδικο όχημα και το αποθήκευσαν στην Αποθήκη Αποταμίευσης τους στη Λεμεσό. 30

Κατά ή περί την 20 Μαρτίου, 1987, οι αιτητές συμφώνησαν με κάποιον Robert Stambouli, διευθυντή και μέτοχο της υπεράκτιας εταιρείας COUNTERTRADE ENTERPRISES LTD. να πωλήσουν το αυτοκίνητο αυτό αφορολό-

5 γητο έναντι της τιμής των λιρών στερλινών 56,000.- τοις μετρητοίς. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των αιτητών, ο πιο πάνω αγοραστής ζήτησε παράδοση του οχήματος σ' αυτόν την 21 Μαρτίου, 1987, διαφορετικά δεν ενδιαφέρετο για την αγορά του οχήματος.

10 Επειδή, όπως ισχυρίζονται οι αιτητές, διαπίστωσαν το απόγευμα της 21 Μαρτίου, 1987, ημέρα Σάββατο, ότι η εκτελώνηση δεν είχε συμπληρωθεί, έβγαλαν το πιο πάνω όχημα από την αποθήκη τους και το παράδωσαν στον αγοραστή.

15 Σύμφωνα με το περιεχόμενο ένορκης δήλωσης Τελωνειακού Λειτουργού του Τμήματος Τελωνείων, κατά τη διάρκεια επίσκεψης για σκοπούς απογραφής και ελέγχου των αδασολόγητων εμπορευμάτων των αιτητών που
20 ήταν αποταμιευμένα στην πιο πάνω Αποθήκη Αποταμίευσής τους, από Λειτουργούς του Τμήματος Τελωνείων, διαπιστώθηκε ότι το πιο πάνω όχημα είχε μετακινηθεί χωρίς να τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 77 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967 (Νόμος 82/67) αναφορικά με τον τελωνισμό αδασολόγητων εμπορευμάτων από τις αποθήκες αποταμίευσής.

25 Το αυτοκίνητο, αφού παρουσιάστηκε από υπάλληλους των αιτητών, κατασχέθηκε από τους καθ' ων η αίτηση ως υποκείμενο σε δήμευση.

Σύμφωνα με τη σφραγίδα του Τμήματος Τελωνείων, τα σχετικά έγγραφα για τον τελωνισμό του οχήματος κατατέθηκαν στις 27 Μαρτίου, 1987.

30 Μετά την κατάσχεση του αυτοκινήτου, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων, με επιστολή του ημερ. 13 Απριλίου, 1987, ενασκώντας την εξουσία που του παρέχεται από το άρθρο 178 του Νόμου 82/67, πρότεινε στους αιτητές συμβιβασμό του αδικήματος με την καταβολή του ποσού των £5,000.- αντί της ποινικής δίωξής τους, αλλά η
35 πρότασή του απορρίφθηκε από τους αιτητές.

Σαν αποτέλεσμα, το Τμήμα Τελωνείων ζήτησε την έναρξη της διαδικασίας που προβλέπεται στο Δεύτερο Παράρτημα του Νόμου 82/67 για τη δικαστική κήρυξη του αυτοκινήτου σαν δημευόμενου.

Παράλληλα, οι αιτητές καταχώρησαν αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας εναντίον των καθ' ων η αίτηση για αποζημιώσεις για παράνομη κατακράτηση του πιο πάνω οχήματος. 5

Είναι η θέση των αιτητών ότι οι σχετικές πρόνοιες των άρθρων του Νόμου που αναφέρονται στην απόδειξη κατάσχεσης, δηλαδή τα άρθρα 77 και 191, δεν δίνουν στο Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων το δικαίωμα κατάσχεσης και, επομένως, είναι παράνομη και άκυρη γιατί το δικαίωμα κατάσχεσης δίνεται με το άρθρο 170 του Νόμου. 10

Η θέση των καθ' ων η αίτηση είναι ότι η παράλειψη να γίνει αναφορά στο άρθρο 170 πρόκειται περί απλής αβλεψίας η οποία δεν επηρεάζει την εγκυρότητα της διοικητικής πράξης. Εν πάση περιπτώσει, είναι η εισήγηση, με την οποία συμφωνώ, ότι έστω και αν είναι εσφαλμένη η νομική αιτιολόγηση μιας διοικητικής πράξης, αυτό δεν οδηγεί στην ακύρωσή της, νοουμένου ότι η πράξη ή απόφαση υποστηρίζεται από άλλη νομική διάταξη. Βλ. σχετικά *Kyriakos Constantinou v. The Republic* (1985) 3 C.L.R. 1142 στη σελ. 1148. Για το λόγο αυτό, ο ισχυρισμός αυτός των αιτητών απορρίπτεται. 15
20
25

Ο επόμενος ισχυρισμός των αιτητών είναι ότι ο νόμος δεν παρέχει στο Δικαστήριο διακριτική ευχέρεια αλλά επιβάλλει σ' αυτό την υποχρέωση να διατάξει τη δήμευση όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Δεύτερου Πίνακα. Όσον αφορά το θέμα αυτό, είναι η εισήγηση των αιτητών ότι η σχετική πρόνοια του Νόμου περιορίζει τη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου για τον καθορισμό της ποινής και, επομένως, είναι αντισυνταγματική. 30

Το θέμα της συνταγματικότητας του άρθρου 6 του Δεύ- 35

5 τερου Πίνακα του Νόμου 82/67 απασχόλησε το Δικαστήριο στην Πολιτική Έφεση *Istambouli Bros v. Director Department of Customs & Excise* (1986) 1 C.L.R. 465, όπου στις σελ. 482-489 και ειδικά στη σελ. 487 αποφασίστηκε ότι η πιο πάνω διαδικασία δεν είναι ποινικής φύσης και, κατ' επέκταση, η κατάσχεση δεν αποτελεί ποινή αλλά είναι διοικητικό μέτρο το οποίο προσβάλλεται με προσφυγή κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος. Είναι επίσης ο ισχυρισμός των αιτητών ότι εφόσον το επίδικο όχημα 10 μετακινήθηκε από την αποθήκη που βρισκόταν μόνο για δύο μέρες, το ποσό που προτάθηκε για συμβιβασμό αποτελεί "ποινή" σαφώς δυσανάλογη προς το αδίκημα που διαπράχθηκε και αντίκειται προς το άρθρο 12.3 και 12.4 του Συντάγματος.

15 Στο σημείο αυτό θα ήθελα να παρατηρήσω πως πρέπει να γίνει διαφοροποίηση μεταξύ της κατάσχεσης που επιβάλλεται σαν ποινή κατόπιν καταδίκης από Ποινικό Δικαστήριο, και της κατάσχεσης που προνοείται στην τελωνειακή νομοθεσία. Διαφοροποίηση πρέπει να γίνει και 20 μεταξύ της ποινικής δίωξης που εγείρεται για διάπραξη ποινικού τελωνειακού αδικήματος και πολιτικής διαδικασίας που εγείρεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δεύτερου Παραρτήματος του Νόμου για σκοπούς κήρυξης σε δήμευση.

25 Στην προκειμένη περίπτωση το άρθρο 12.3 του Συντάγματος δεν έχει εφαρμογή γιατί, όπως έχει αποφασιστεί, βλ. *Istambouli Bros v. Director of Customs* (πιο πάνω) και στις υποθέσεις που αναφέρονται στην απόφαση αυτή, η παρούσα διαδικασία αποτελεί διοικητικό μέτρο και όχι 30 ποινική διαδικασία.

Μια άλλη θέση των αιτητών είναι ότι οι διατάξεις του Νόμου 82/67 που αφορούν τη δήμευση και παρέχουν στο Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων το δικαίωμα να συμβιβάζει αδικήματα που διαπράχθηκαν, είναι αντισυνταγματικές γιατί στερούν από τη δικαστική εξουσία τη διακριτική ευχέρεια προς δήμευση ή μη δήμευση του επίδικου οχήματος ή οποιουδήποτε άλλου αντικειμένου που υπόκειται σε δήμευση. Κατά συνέπεια, είναι ο ισχυρισμός των

αιτητών, η κατάσχεση του επίδικου οχήματος ήταν παράνομη και έγινε κατά παράβαση του άρθρου 23 του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας. Οι αιτητές επίσης ισχυρίστηκαν ότι το δικαίωμα που παρέχεται στο Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων να συμβιβάζει αδικήματα με την πληρωμή χρηματικού ποσού, συγκρούεται με την αρχή της διάκρισης των Εξουσιών αφού στην ουσία ασκεί δικαστική εξουσία. 5

Στην υπόθεση *Herodotou v. The Republic* (1987) 3 C.L.R. 874, στη σελ. 883, έχει αποφασιστεί ότι η εξουσία του Διευθυντή να συμβιβάζει αδικήματα, που παρέχεται σ'αυτόν με το άρθρο 178 του Νόμου και η οποία ασκείται αντί δικαστικών μέτρων, η περαιτέρω λήψη των οποίων απαγορεύεται άμα τη πληρωμή του χρηματικού ποσού, δεν αποτελεί άσκηση εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 146.1 του Συντάγματος και, επομένως, δεν εμπίπτει εντός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου αυτού. 10 15

Όσον αφορά το θέμα της αντισυνταγματικότητας των προνοιών αυτών του Νόμου, έχει νομολογηθεί ότι το Δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται θεμάτων αντισυνταγματικότητας αν το θέμα δεν είναι απόλυτα απαραίτητο να αποφασιστεί για την έκβαση της υπόθεσης. (Βλ. *The Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides* (1966) 3 C.L.R. 640 στη σελ. 655). 20 25

Στην υπόθεση αυτή, όπως έχω αναφέρει πιο πάνω, στερούμαι δικαιοδοσίας να επιληφθώ του θέματος και, επομένως, δεν μπορώ να εξετάσω τη συνταγματικότητα των προνοιών του Νόμου.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. 30

Οι αιτητές να πληρώσουν τα έξοδα.

Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

Προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.